



Demissionair Minister van Economische Zaken
De heer V.P.G. Karremans, LL.M., MSc.
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC DEN HAAG

Eindhoven, 31 oktober 2025,

Ingediend via internet: <https://www.internetconsultatie.nl/postbesluit/reageren/2>

Betreft: Zienswijze Business Post inzake een toekomstbestendig wettelijk kader
voor de universele postdienst (wijziging Postbesluit)

Geachte heer Karremans,

Namens de ruim 20 regionale postbedrijven die de coöperatie Business Post vertegenwoordigt, maakt Business Post (hierna: BP) graag gebruik van de gelegenheid om onderstaande reactie in te dienen in het kader van de lopende internetconsultatie over toekomstbestendig wettelijk kader voor de universele postdienst (hierna: UPD). Voor de goede orde vermelden wij nog dat waar in dit document gesproken wordt over Business Post, dat ook gelezen dient te worden als (elk van) de individuele lidbedrijven van de coöperatie.

Over BP

BP is een samenwerkingsverband van regionale postbedrijven, verspreid over heel Nederland. BP bestaat in grote mate uit sociale werkbedrijven, maar kent inmiddels ook diverse social companies (commerciële postondernemingen die ieder pso 30+ gecertificeerd zijn). Bij de leden van BP zijn 4.500 mensen werkzaam met een afstand tot de arbeidsmarkt, voor wie BP meer is dan alleen een werkgever. Zij hebben hier een stabiele werkplek gevonden waar ze dagelijks met trots en betekenis aan het werk zijn. Voor deze mensen is dit werk van onschatbare waarde: het biedt structuur, versterkt hun zelfvertrouwen, vergroot hun eigenwaarde en geeft hen het gevoel ertoe te doen. De gezamenlijke geografische dekking van de BP-leden beslaat zo'n 45% van Nederland; een percentage dat nog altijd groeit. Voor postbezorging in de rest van Nederland zijn de BP-leden (op dit moment nog) afhankelijk van toegang tot het netwerk van het enige landelijk dekkende postnetwerk in ons land van PostNL.

Kernpunten zienswijze

Samengevat zijn de kernpunten van onze zienswijze de volgende:

- BP onderstreept het belang van markttoegang tegen concurrentiegerichte en -bevorderende voorwaarden. De Postwet en het Postbesluit behoren die toegang te borgen, zoals onder meer ook de Europese Postrichtlijn voorschrijft. Omgekeerd hoort bij wijzigingen van (bv.) het Postbesluit ook rekening gehouden te worden met dit belang en kunnen geen wijzigingen doorgevoerd worden die dat doel uithollen, of doen verwateren.
- BP is niet tegen de wijziging van het Postbesluit voor wat betreft D+2. Wel is BP tegen de naar haar mening nu al (prematuur) gemaakte (richting)keuze om D+3 ook alvast in het vooruitzicht te stellen. En zéker om dat wellicht al per 2027 in te voeren.¹
- Allereerst omdat de stap naar D+3 grote nadelen veroorzaakt voor de operatie van onze leden, zowel in financieel-economische zin voor onze leden als in praktisch-maatschappelijke zin voor onze medewerkers. Die nadelen en gevolgen zijn op geen enkele wijze in het besluit meegewogen. Daarbij wijst BP nog op de onlangs door de Tweede Kamer aangenomen motie Van Meetelen (Kst. 29502, nr. 204) welke als dictum heeft dat de regering *“bij wijzigingen van de Postwet of andere regelgeving die de postmarkt beïnvloedt, expliciet de effecten op de werkgelegenheid mee te laten wegen en deze vooraf te delen met de Kamer”*. De effecten van D+3 op de werkgelegenheid bij de leden van BP zijn niet meegewogen, althans dat blijkt op geen enkele wijze uit het voorgestelde, gewijzigde Postbesluit. Temeer nu die effecten terdege zullen optreden en potentieel ingrijpend nadelig zijn voor onze medewerkers, is een analyse van die gevolgen noodzakelijk. Dat vraagt dus om herstel in het definitieve besluit. BP gaat hierover graag met EZ in gesprek.
- Ten tweede zien wij een keuze voor D+3 een – zeker op dit moment nog onnodige – degradatie van de kwaliteit van postbezorging. Het maken van deze keuze zónder dat alternatieven zijn onderzocht die deze degradatie voorkomen, of de nadelen daarvan matigen of uitstellen, maakt het nu al kiezen voor D+3 op relatief korte termijn prematuur en daarmee, onzorgvuldig. Vóórdat tot D+3 (al dan niet als richtingkeuze) besloten wordt, dienen eerst alle andere opties verkend te zijn. Eén van die opties is de “alternatieve postvisie” die BP met andere partijen aan het ministerie presenteerde en die momenteel nog steeds voor ligt.

¹ Nota van Toelichting voorstel wijziging Postbesluit, *‘De overkomstduur voor UPD-poststukken wordt eerst verlengd van bezorging op de dag na aanbidding naar bezorging binnen twee dagen na aanbidding en vervolgens, vanaf 1 juli 2027, naar bezorging binnen drie dagen na aanbidding.’*, p. 1.

- BP verzoekt het ministerie dan ook om deze visie (en eventuele andere opties) eerst te verkennen, bespreken en wegen in een breed overleg tussen ministerie, sector en PostNL en op basis daarvan een transitiepad op te stellen richting de brede bezorgmarkt. Pas daarna zou D+3 in beeld kunnen komen (maar dat kan ook onnodig blijken als stap).
- Aanvullend en hierom verzoekt BP het ministerie om het nu voorliggende besluit te beperken tot D+2 en alle keuzes en richtingen rondom D+3 op te schorten tot de nadelige gevolgen van D+3 voor onze leden zijn afgedekt én de bovengenoemde stappen gezet zijn.
- Mocht het ministerie daartoe niet bereid zijn, dan verzoekt BP haar om zowel het doorlopen van de genoemde stappen als het vaststellen van een breed, sectoraal gedragen transitiepad op te nemen als voorwaarden in het Postbesluit vóórdat enige stap richting D+3 gezet kan worden.

Toelichting:

De Nederlandse postmarkt kent meerdere actieve postbedrijven die in concurrentie met PostNL op de markt opereren. Tegelijkertijd wordt de markt gekenmerkt door de economische machtspositie die PostNL op die markt inneemt.² PostNL heeft als enige aanbieder de beschikking en controle over een netwerk met landelijke dekking. Dit verschaft PostNL een economische machtspositie met dusdanige marktmacht die zij daarmee kan uitoefenen resp. uitoefent; zowel richting *concurrenten* die van PostNL afhankelijk zijn en die zij kan uitsluiten of discrimineren, alsook richting *afnemers* in de markt om wiens opdrachten PostNL concurreert met de leden van BP. PostNL kan het speelveld negatief beïnvloeden door uitsluiting en uitbuiting: bv. toegang tegen non-discriminatoire condities blokkeren, concurrenten benadelen ten opzichte van de eigen dienstverlening of onredelijke groothandelstarieven en servicevoorwaarden hanteren. In het kader van een evenwichtig en gelijk speelveld tussen PostNL en andere aanbieders in de markt is markttoegang onder concurrentiegerichtte voorwaarden dan ook cruciaal. BP is daarom van mening dat het Postbesluit (in samenhang met de Postwet) markttoegang tegen concurrentiegerichtte voorwaarden hoort te borgen.

Transitie naar D+2 vraagt aanvullende voorwaarden m.b.t. effectief toegangskader

BP begrijpt dat het motief voor het ministerie om tot aanpassing van het Postbesluit naar D+2 over te gaan is, dat PostNL stelt dat zij niet langer in staat is om de verplichtingen rondom D+1 uit te voeren.

² Brief van minister van Economische Zaken, d.d. 23 september 2025, kenmerk: DGED / 100978210, 'Op dit moment heeft PostNL als enige bedrijf een landelijk dekkend postnetwerk waardoor er een risico kan bestaan op misbruik van machtspositie', p. 4-5.

Hoewel BP daar een iets andere visie op koestert, heeft zij geen bezwaar tegen de verruiming naar D+2 en de hulp die EZ daarmee biedt aan PostNL.

Tegelijkertijd roept BP EZ op om eenzelfde helpende hand uit te steken naar de andere bedrijven in de sector die van toegang tot het netwerk van PostNL afhankelijk zijn en blijven. Andere postbedrijven hebben immers ook ondersteuning nodig om hun marktpositie te behouden. Zoals EZ bekend is, ontbreekt het op dit moment aan een effectief regime voor toegang (dat misbruik van de EMP en ander oneigenlijk marktgedrag voorkomt, resp. het gelijke speelveld in de markt verstoort). Terwijl dat kader wel noodzakelijk is.

De wijziging van het Postbesluit biedt de gelegenheid om dat toegangskader snel te verbeteren, in lijn met de verplichtingen die de Europese Richtlijn terzake stelt, het advies dat de ACM aan EZ uitbracht^{3,4}, de wensen die de Tweede Kamer op dit punt heeft geuit⁵ en het uitgangspunt in de Nota van Toelichting bij het Postbesluit, waar expliciet wordt gesteld dat het Postbesluit juist bedoeld is om gelijke voorwaarden voor alle marktpartijen te waarborgen 'mede met het oog op het tegengaan van oneerlijke concurrentie'⁶.

Mocht het ministerie van mening zijn dat het Postbesluit niet de juiste plaats is om dit toegangskader in te bedden, dan betwist BP dat standpunt weliswaar verzoekt zij aanvullend EZ ook om dan ten minste zekerheid op toegang tegen redelijke, concurrentiegerichtte voorwaarden te bieden voor de tussentijdse overbruggingsperiode die dan nodig is om het toegangskader op een andere plaats effectief in te bedden (bv. in de gewijzigde Postwet).

BP herhaalt daarbij nogmaals dat als hiervoor geen passend wettelijk kader wordt opgesteld, een zeer onzekere toekomst voor andere postbedrijven volgt die ontwikkeling naar de brede bezorgmarkt voorkomt in plaats van bevordert en de werkgelegenheid van onze duizenden medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt in gevaar brengt.

³ Advies ACM - bijlage bij brief van Economische Zaken d.d. 30 juni 2025, kenmerk: ACM/UIT/647948, pagina 8: 'De ACM ziet twee opties om de brede bezorgmarkt te stimuleren. Ten eerste door het in stand houden van toegang voor regionale postbedrijven tot het netwerk van PostNL. Regionale postbedrijven zijn afhankelijk van toegang om hun klanten goed te bedienen. Op de lange termijn kunnen deze partijen mogelijk een groter deel van de postvoorziening op zich nemen door innovatieve businessmodellen. (...)

⁴ Idem, pagina 32: 'Toegangsregulering kan ook een rol spelen in de totstandkoming van de brede bezorgmarkt. Huidige regionale spelers zouden op de lange termijn mogelijk een groter deel van de postvoorziening op zich kunnen nemen, en zo bijdragen aan de brede bezorgmarkt. Zonder toegangsregulering bestaat de risico dat deze spelers uit de markt verdwijnen en later niet meer terugkeren.', p. 32.

⁵ Moties Thijssen, Kst II, 29502, nr. 201 (zorgen dat toegang tot het netwerk behouden blijft voor regionale postbedrijven), Vermeer-Kisteman, Kst II, 29502, nr. 205 (schrappen vijfjarige afbouw toegangstarieven) en Van Meetelen, Kst II, 29502 nr. 203 en 204 (ACM alle noodzakelijke bevoegdheden voor financieel toezicht resp. expliciet meewegen effecten op werkgelegenheid).

⁶ Nota van Toelichting bij de voorgenomen wijziging van het Postbesluit, pagina 9: "In de wet zijn bepalingen opgenomen die voor alle postvervoerbedrijven gelden (...) mede met het oog op het tegengaan van oneerlijke concurrentie."

Keuze voor transitie naar D+3 is prematuur

BP is geen voorstander van de invoering van D+3 om de volgende redenen:

- Invoering van D+3 zal leiden tot aanpassingen in zowel de bezorgstructuur als het aanleverproces bij PostNL. Andere postbedrijven worden daardoor in hun operatie gehinderd en ondervinden daarvan de nadelen.
 - Zo zou door invoering van D+3 de 48-uursservice op het landelijke dekkende postnetwerk van PostNL verdwijnen. Daardoor zijn regionale postbedrijven aangewezen op hun eigen netwerk om deze dienst aan te bieden en zijn zij uitsluitend in hun eigen bezorggebied nog in staat om een 48-uursservice aan te bieden. Terwijl zij veel langlopende contracten hebben, welke deels ook volgen uit Europese aanbestedingen, waarin 48 urenbezorging is afgesproken en dus ook, een juridische verplichting is waaraan onze leden gebonden zijn. Van die verplichtingen worden zij niet ontslagen als gevolg van de wijziging in het Postbesluit, nog daargelaten dat het de vraag is of het überhaupt nodig óf gewenst is dat die 48-uurspropositie niet langer kan worden aangeboden (zie ook hierna: de noodzaak van deze kwaliteitsdegradatie moet eerst nog onderzocht worden). Daarenboven zal een kleinere afzetmarkt ook (ingrijpende) negatieve bedrijfseconomische gevolgen hebben voor de markt als geheel en voor onze leden in het bijzonder. De gevolgen daarvan moeten dus worden meegewogen maar zijn dat op dit moment niet, waardoor het voorgenomen besluit op dit punt onzorgvuldig en eenzijdig is opgesteld. Dat vraagt dus andermaal om herstel.
 - Tegelijkertijd ligt de marktprijs van D+3 lager dan die van D+2, waardoor afnemers (zakelijke klanten) voor niet-spoedeisende post nauwelijks bereid zullen zijn te kiezen voor de duurdere 48-uursservice. De enige manier om concurrerend te blijven is door diezelfde service tegen het lagere D+3-tarief aan te bieden, wat bedrijfseconomisch niet rendabel is voor de leden van BP.
 - Als gevolg hiervan wordt het voor andere postbedrijven in feite onmogelijk en praktisch onhaalbaar om nog een 48-uursservice aan te bieden.

Kortom: de beoogde invoering van D+3 heeft ingrijpende, negatieve bedrijfseconomische gevolgen voor regionale postaanbieders en verstoort het speelveld. Hoewel die belangen nu niet zijn meegenomen in de weging in het voorgenomen besluit, dient dat wel te gebeuren.

- Bovendien dwingt de invoering van D+3 de leden van BP om hun bedrijfsvoering ingrijpend aan te passen.



- Dat heeft allereerst economisch nadelige gevolgen. Enerzijds omdat door de lagere marktprijs van D+3 de omzet zal dalen. Anderzijds omdat PostNL minder vaak een beroep zal doen op regionale postbedrijven, omdat de post minder frequent wordt bezorgd. Per saldo dreigt dus een dubbele daling van de omzet voor onze lidbedrijven.
- Het heeft evenwel minstens zulke belangrijke nadelen voor onze medewerkers met afstand tot de arbeidsmarkt: de herziening van de wijkstructuur, die D+3 met zich meebrengt, beperkt onze mogelijkheden om die stabiele werkomgeving te blijven garanderen. Voor mensen in een kwetsbare positie (bv. een persoon met autisme) kan dat ontwrichtend werken. Wij roepen op dit punt op nieuw de al genoemde Motie Van Meetelen in herinnering (zie hierboven).

Met invoering van D+3 dreigt dit alles (deels) teloor te gaan, waardoor verliezen optreden die niet alleen economisch, maar vooral menselijk voelbaar zijn. Wat hier op het spel staat, is evident niet alleen van maatschappelijke meerwaarde, maar ook de kracht van een model dat laat zien dat sociale impact en economische bedrijvigheid hand in hand kunnen gaan in een markt die bovendien (volgens de ACM) juist ook de aanjager kan zijn van doorontwikkeling naar de brede bezorgmarkt en het behoud van eerlijke concurrentie op de postmarkt op de lange termijn. Nu ook deze belangen niet zijn meegewogen bij het voorgenomen besluit, zal ook dat eerst moeten gebeuren vóórdat tot D+3 besloten kan worden; ook als dat besluit zich in 2027, althans binnen enkele jaren materialiseert.

- Bovendien is D+3 een verdere degradatie van de kwaliteit van de postbezorging die o.i. op dit moment nog niet nodig is. BP is van mening dat voordat EZ die degradatie kan accepteren, eerst vastgesteld worden of deze degradatie niet te vermijden, te dempen of te vertragen is door de inzet van alternatieve maatregelen. Dat is alleen wenselijk vanuit maatschappelijk oogpunt, het is ook nodig om tot een zorgvuldig en proportioneel besluit te komen.
 - De noodzaak voor een gang naar D+3 (ook als dat per 2027) is op dit moment nog niet aangetoond door PostNL. Het enkele feit dat PostNL pleit voor een stap naar D+3 maakt die keuze nog niet objectief gerechtvaardigd, zolang niet aangetoond is dat die stap óók nodig is voor de toekomstbestendigheid van de postmarkt als geheel.
 - De (onder meer door BP ontwikkelde) alternatieve postvisie bevestigt bovendien het bestaan van minder verstrekkende maatregelen die EZ kan nemen en zowel ontwikkeling van de markt in gang zetten als het verlies aan kwaliteit (ingrijpend) beperkt. Onder meer door de postbezorging te beleggen bij een samenwerkingsverband van verschillende regionale postbedrijven, PostNL en andere aanbieders in de markt. Niet alleen maakt regionale afhandeling van post de postbezorging efficiënter, een onderscheid tussen verschillende poststromen draagt

daarin ook bij, evenals aan de (door)ontwikkeling van de brede bezorgmarkt. Zoals ACM ook concludeerde, ontstaat daardoor ruimte voor marktwerking waardoor de gezonde concurrentie ontstaat die op haar beurt bijdraagt aan voortdurende kwaliteitsverbetering en zorgvuldige, marktconforme prijsvorming.⁷

De alternatieve visie vormt een (van de) kansrijke oplossingsrichting(en) die een alternatief voor D+3 kunnen bieden (of de kwaliteitsdegradatie daarvan kunnen dempen en vertragen) schetst tegelijkertijd een werkbare route naar de brede bezorgmarkt, die onze leden, andere post- en pakketbedrijven én PostNL perspectief biedt richting de toekomst en de markt revitaliseert.

Om die voordelen te benutten, moet er wel wat gebeuren en zou het ministerie echt werk moeten maken van de ontwikkeling van de brede bezorgmarkt. BP is er van overtuigd dat deze binnen 3 tot 5 jaar gerealiseerd kan zijn. Zij roept het ministerie daarom op – mede in het licht van het voorgaande – om op korte termijn en in een breed verband (ministerie, postbedrijven en PostNL) te starten met verkennen, bespreken en wegen van de alternatieve visie, om dat vervolgens te laten uitmonden in een (ook door de brede sector gedragen) transitiepad naar de brede postmarkt. Dat is niet alleen gewenst vanuit maatschappelijk oogpunt, het is ook vereist vanuit het oogpunt van zorgvuldige en proportionele besluitvorming.

BP herhaalt daarbij nogmaals dat – anders dan het ministerie in de afgelopen maanden leek te veronderstellen – de postmarkt geen ‘dying market’ is maar juist een markt met enorm potentieel voor veel spelers; maar zij heeft wel de zuurstof nodig om dat potentieel aan te boren.

Beperking voorgenomen besluit tot D+2; opschorting keuzes omtrent D+3

Volledigheidshalve roept BP u ten slotte op om de voorgenomen wijziging van het Postbesluit te beperken tot D+2 en elke keuze rondom D+3 op te schorten tot de bovengenoemde stappen (borging toegangskader, verkennen en uitwerken alternatieve postvisie en opstellen transitiepad) zijn doorlopen en afgerond. Elke andere keuze die wordt gemaakt zonder het doorlopen van deze stappen waarbij nu al wordt voorgesorteerd op D+3 en een (mogelijke) invoeringsdatum daarvoor, is prematuur.

⁷ Advies ACM – bijlage bij brief van Economische Zaken d.d. 30 juni 2025: ACM/UIT/647948, pagina 32: “concurrentie op de brede bezorgmarkt [kan] op de langere termijn een belangrijke rol spelen in het borgen van publieke belangen. Daarom moet er ruimte blijven bestaan voor (meer) toetreding op de diverse deelmarkten.”

Business Post



Pagina 8 / 8

Overleg en toelichting

BP is uiteraard graag bereid tot nader overleg en stelt voor om dat overleg zo snel als mogelijk aan te vatten. Mocht u niet bereid zijn onze suggesties over te nemen, dan verzoeken wij u vriendelijk om eerst met ons in gesprek te gaan voordat u hierover een besluit neemt.

Met vriendelijke groet,

Benjamin Beens
bestuurder Business Post
bbeens@businesspost.nu
06 303 14 071